

DEUTSCHE SCHACHZEITUNG

organ for alle sider av
sjakk siden 1846.

Utgitt av M. Blümich, H. Ranne-
forth og J. Halumbirek, under
medarbeiderskap av verdens-
mester Dr. Euwe.

Med internasjonale korrespon-
danseturneringer og kvartalsvise
løseturneringer.

Hver måned et hefte av 32 siders omfang.
Halvårskontingent RM. 4.60 inklusive porto
til utlandet. 25 % eksport-rabatt ved betal-
ing i innenlandsk mynt.

Førlang prøvenummer fra „Verlag der
Deutschen SCHACHZEITUNG“,
Berlin W 35, Woyrschstr. 13.

Tartakower:

Schachturnier Bad Kissingen
1928 . . . . . kr. 3.00

Tartakower:

Moderne Schach-
strategi 1930 . . . „ 3.00

Porto henholdsvis 70 og 50 øre.

Fåes gjennom

Norsk Sjakkblad.

Sjakk-Revyen 1925 . . . . . kr. 1.50
(tidligere kr. 6.-)

Norsk Sjakkblad 1933 . . . . . kr. 2.00

Do. 1934 . . . . . „ 2.00

Do. 1935 . . . . . „ 2.00

Do. 1936 . . . . . „ 2.00

10 forskjellige hefter av Sjakk-Revyen og Norsk Sjakkblads
eldre årganger, 55 øre portofritt.

Norsk Skakblad 1906 og 1908 kjøpes av redaksjonen.

Et kryss her betyr at De ikke har
betalt kontingenten for 1938. Vær
så venlig å betale den omgående.

Die Schwalbe

er det eneste blad i verden som bringer alle turneringsutskriv-
ninger og -avgjørelser for problemer og sluttspill, som beretter
fortløpende om all verdens problemløst, problemlitteratur,
problemartikler og problemforbund.

Redaktør: Dr. Ed. Birgfeld. Pris: 10 RM pr. år. Bestilles hos
W. KARSCH, Wesermünde — G., Deutscher Ring 22,
Tyskland.

AKSJESKAPET TRYKK · TRONDHEIM

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

HEFTE

5=6

JUNI - OKT.

1 9 3 8

N·W·DAMM & SØN

ØVRE SLOTTSGATE 6 - OSLO

SPECIALISTER I SJAKK

SKRIV EFTER VÅR KATALOG

SKAKBLADET

udgivet af Dansk Skak Union, 16-sidet, udgaar hver Maaned. - Abonnement kan bestilles paa Posthusene eller ved Henvendelse til

SKAKBLADET

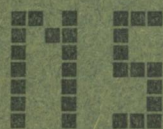
Eksp.: Vesterbrog. 21, St., o. G. København V.

Sjakkdiplomer

vakkert litografert i 2 farver og gull med sjakkmotiver. Størr. ca. 20×30 cm. Forlang prøve og tilbud. Levert til bl. a. Oslo Sjakkrets og ca. 50 norske klubber.

Erling Wold

c/o Steen & Strøm A.s, Oslo

Alle medlemmer av Norsk Sjakkforbund bør bære forbundets vakre merke. Dette fås kjøpt hos presidenten, direktør Olaf Smedal, Storebrand - Oslo, til en pris av kr. 2,50 — fritt tilsendt.

FYLLEPENNER

til alle priser.

Carl Olsens Papirhandel

Karl Johans gt. 12, Oslo

NORSK SJAKKBLAD

ORGAN FOR NORSK SJAKKFORBUND

Redaktør: Olav R. Oversand

20. årgang / Juni-Okt. 1938 / Nr. 5-6

Norsk Sjakkforbunds 23. kongress.

*Grimstad er kjent for sin fruktvæn så søt
lavet av epler og plommer;
der kan man også på «pæren» bli bløt,
det man erfarte i sommer.
Søulmendede hån i sjakk
som grønnsåpebobler sprakk*

blev det sunget da spillerne kom hjem, så det har gått livlig for sig på årets landturnering. Den blev programmessig avvirket i Grimstad 18.—25. juni. Kongressen blev under president Olaf Smedals ledelse holdt om aftenen den 18. på Groos Sommerpensjonat. 15 klubber var representert ved 22 mann og 24 stemmer. Såvel årsberetning og regnskap blev godkjent uten bemerkninger. Regnskapet viste at totalformuen så å si var den samme som foregående år. Det faste fond var øket med årets renter. Man blev enig om å beholde den nuværende ordning av Norgesmesterskapet for klubb-lag. Det blev overlatt det nye styre å opstille regler for det tilfelle at kampene endte uavgjort. Presidenten redegjorde for forbundets utlodning og den Nordiske turnering neste år som i anledning Norsk Sjakkforbunds 25-årsjubileum vil bli avholdt i Oslo. Bergen var ansøker til Norgesmesterskapet 1940 i forbindelse med Polarutstillingen uten at der blev foretatt noen beslutning om dette år. Til nytt styre blev valgt: president Olaf Smedal, vise-president Ellef T. Ødegård, øvrige styremedlemmer O. Kavlie-Jørgensen (Bergen), H. C. Christoffersen (Drammen), Andr. Gulbrandsen (Moss), Olav R. Oversand (Trondhjem) og Sig. Sørensen (Oslo). Varamenn blev Ingv. Sørensen (Skien) og H. Solberg (Oslo). Revisorer A. M. Erichsen og S. Bjerknes fra Oslo. Efter valgene blev der berørt flere spørsmål, bl. a. om forbundets representasjon ved Bremeturneringen, spilletiden ved turneringer, Norsk Sjakkforbunds hederstegn, IFSB's turneringen, Norsk Sjakkblad, og fast-

settelsen av mesterklassen 1930. Det blev overlatt til det nye styre å arbeide med å få nedsatt portoen for internasjonale korrespondancebrevkort, man enedes om å fastsette spilletiden for årets turnering til 45 trekk i 2½ time, og mot 1 stemme blev det vedtatt at forbundets hederstegn burde kunne gis til andre enn Norgesmestrene. Tilslutt gav kongressen tillatelse til at en spiller som efter forbundsreglene ikke var kvalifisert til mesterklassen, allikevel fikk spille i denne, og mot 1 stemme besluttet å bruke kvalitetsberegning. Det blev overlatt til styret å avgjøre hvem som skulde delta i 1ste klasse. Det blev understreket at klubbene ved innmeldelserne skulde redegjøre for de enkelte spilleres kvalifikasjoner.

Selve landsturneringen åpnedes søndag formiddag med en tale av statsråd Alfred Madsen, der hadde vist sin store interesse for sjakk ved å overvære kongressen. Statsråden sa bl. a. ifølge «Grimstadposten»: Sjakk, blir det påstått, er en hobby, men sjakk er noe mere. Sjakk er kunst — en god og opdragende kunst. — Sjakk er også ungdommens spill — og som opdrager er den suverene. — Til turneringene var der anmeldt 56 spillere, men ved åpningen var der bare mødt 53, der fordelte sig med 13 i mesterklassen, den blev delt i 2 grupper, 10 i 1ste kl. (1 gruppe), 19 i 2. kl. (2 grupper) og 5 i dameklassen (der spiltes 2-rundig). I år fanget mesterklassen særlig interessen, da i det hele 4 tidligere Norges-mestre deltok. Det var skade at tiden ikke tillot kamp i én mestergruppe, med så små grupper vil det alltid være vanskelig ved rundenes gang å utskille «mesteren». Hvad resultatene angår henviser vi til tabellene. Kvalitetsberegningen skilte Foss ut fra finalgruppen, likeså Rojahn. De to siste turneringsdager blev der foretatt stikkamper om premiene i mesterklassen. Om 1. og 2. pr. spiltes 3 uavgjorte kamper mellom Kavlie-Jørgensen og Østeraas, i kampen om 3. og 4. premie vant Krogdahl over Haave, og om 5. og 6. premie spilte Gulbrandsen og H. G. Hansen først et remis og så vant Gulbrandsen det neste. I første klasse endte det slik: I. Åge Vestøl 6½, II—III. S. Halvorsen, Stavanger og Rolf Meitzner, Moss, hver 6, IV. Arne Velvang, Oslo 5½, V. Håkon Håkonsen, Skien 5, derefter fulgte Fredrik Storm—Oslo 4½, Claus Nitter—Stavanger og Sigurd Sigurdson—Tønsberg, hver 3½, Rolf Heiestad—Oslo 3, Sverre Kieland—Grimstad 1½. I 2. klasse gruppe A: I. Th. Johansen—Oslo 8, II. Erling Gauslaa—Arendal 6½, III.—IV. Bjarne Jansen—Oslo og R. Fesche—Oslo hver 6, V. Trygve Steen—Askim 5, videre John Johnsen—Grimstad 4, Asbjørn Kristiansen—Oslo 3½, O. Holen—Arendal 3, B. Ellingsen—Drammen og J. Wold—Oslo hver 1½; Gruppe B: I. Rolf Nysted Heier—Oslo 6½, II.—III. Hiell Krosby—Oslo og Karl Anker Karlsen—Fredrikstad hver 6, IV. Th. Olsen—Oslo 4½, V.—VI. Odd Hansen—Arendal og Erik Moe—Grimstad hver 4, hvorefter Odd Madsen—Tønsberg 3, J. Vestøl og O. Jordan

Andersen—Oslo hver 1. Dameklassen: I. Catharina Skjønsberg 6, II. A. Øyen 5½, III. Torbjørg Schjelderup-Ebbe 5, hvorefter Ruth Block-Nakkerud 2½ og Brita Andersen ½. Foruten de ordinære premier var der opsatt en rekke gavepremier. Grimstad kommunes pokal «Grimstadpokalen», som må vinnes to ganger av Norgesmesteren blandt herrer, kom Kavlie-Jørgensen i hende. Grimstad kommune hadde også satt op en «Grimstadpokalen» for damer, den må likeledes vinnes to ganger, den overiotes fru Skjønsberg. «Fuhrpokalen» tilfalt Gulbrandsen som Norges-mester i lynsjakk. «Grimstad Konservesfabrikks pokal» for beste spiller fra Sørlandet fikk Erling Gauslaa fra Arendal. Aftenpostens «A-pokal» for det best spilte parti i mesterklassen tilfalt Gulbrandsen, «Medina»-pokalen for det best spilte parti i kl. I tilfalt Meitzner, Grimstad sjakkklubs pokal for best spilte parti i klasse II fikk Nysted Heier, A/S Margarincentralens «M. C.-pokalen» for det beste spilte parti i dameklassen blev fru Skjønsbergs, kjøpmann M. P. Molands premie for beste prestasjon av spiller fra Grimstad blev tildeelt turneringslederen Henry Hansen, ekstrapremie fra frk. Christoffersen, Groos Sommerpensjonat, 8 dagers opholdt på Groos, vant A. Gulbrandsen. Fru Shannons vandrepokal tilfalt fru Skjønsberg. Den skal være en vandrepremie, som hvert år tilfaller den dame som vinner Norges-mesterskapet for damer. — I mesterklassen måtte der stikkamp til mellom Kavlie-Jørgensen og Østeraas om Norges-mestertittelen. Tre partier blev spilt de to siste dager i Grimstad, men alle endte remis. Et fjerde parti blev efter endt turnering spilt i Oslo Sjakkselskaps lokaler; det blev vunnet av Kavlie-Jørgensen som dermed blev årets Norges-mester. Norgesmester i dameklassen blev fru Catharina Skjønsberg fra Oslo Damesjakkklubb, hvortil forøvrig alle de deltagende damer hørte. Den arrangerende klubb, Grimstad Sjakklubb, hadde lagt inn utflukter, besøk i Grimstad gartneri og sankthansmoro etc. i programmet i stor stil, så det nok var mange spillere som er enig i hvad en av deltagerne skrev: «Ja, det var et strålende ophold i Grimstad, og sankthanskvelden var en uforglemmelig oplevelse». Arrangementet avsluttedes med fest på Fevik Strandhotell under stor stemning, premieutdeling og lynturnering. I lynturneringen vant Gulbrandsen 1. og Krogdahl 2. pr. i mesterklassen og Th. Johansen fikk premien i 1. klasse.

Mesterklassen, gruppe A:

	1	2	3	4	5	6	7	Sum	Premie
1. O. Kavlie-Jørgensen, Bergen S.kl...	—	1/2	1/2	1/2	1	1	1	4 1/2	I Norg.m.
2. Arne Krogdahl, Oslo S.selsk.	1/2	—	0	1	1	1	1/2	4	III
3. Andreas Gulbrandsen, Moss S.kl. ...	1/2	1	—	1	0	0	1	3 1/2	V
4. Ernst Rojahn, Tønsberg S.kl.	1/2	0	0	—	1	1	1	3 1/2	
5. Hans M. Solberg, «Odin», Oslo	0	0	1	0	—	1	0	2	
6. Jørgen Saurén, Oslo S.selsk.	0	0	1	0	0	—	1	2	
7. M. Haagensen, Drammen S.kl.	0	1/2	0	0	1	0	—	1 1/2	

Mesterklassen, gruppe B:	1	2	3	4	5	6	Sum	Premie
1. Th. Østeraas, «Stjernen», Oslo	—	1/2	1	1	0	1/2	3	II
2. Einar Haave, Stavanger S.kl.	1/2	—	1	0	1/2	1	3	IV
3. H. G. Hansen, Oslo S.selsk.	0	0	—	1	1	1	3	VI
4. Sverre Foss, Oslo S.selsk.	0	1	0	—	1	1	3	
5. Aage Buraas, Fredrikstad S.selsk.	1	1/2	0	0	—	1	2 1/2	
6. Th. Pettersen, Drammen S.kl.	1/2	0	0	0	0	—	1/2	

Utdrag av Norsk Sjakkforbunds regnskap 1937/1938.

Inntekt:	Utgift:
Beh. pr. 1/7 1937 . . . . . kr. 901.37	Bidrag landsturn. T.hjem. . . . . kr. 300.00
Renter . . . . . » 246.87	Do. løserturn. 1937/38 . . . . . » 60.00
Kontingent fra klubbene. . . . . » 711.00	D. Norsk Sjakkblad . . . . . » 330.00
Salg av sjakkmerker. . . . . » 20.00	Do. lagmesterskapskampene » 168.00
Kontingent v. lagsmesterskapskampene . . . . . » 96.00	Kontingent FIDE . . . . . » 46.63
	Do. IFSB . . . . . » 16.48
	Porto etc. . . . . » 88.28
	Innsatt i bank . . . . . » 238.67
	Beholdning pr. 31/5 1938 . . . . . » 727.18
Kr. 1975.24	Kr. 1975.24

19. **Indisk parti.** Capablanca's system. Spilt 20. juni i mesterklassen, gruppe B.

Th. Østeraas. H. G. Hansen.

1. d4 Sf6, 2. Sf3 b6, 3. c4 e6, 4. Sc3 Lb7, 5. Lg5 Lb4, 6. Db3 Lxc3†, 7. Dxc3 d6, 8. e3 Sbd7, 9. Ld3 h6, 10. Lh4 De7, 11. 0—0—0 a5, 12. The1 g5.

Partiet har hittil hatt en normal utvikling. Med sine siste trekk har svart imidlertid engagert sig på begge fløier, og må i titfelle av rokade være forberedt på at kongestillingen blir usikker.

13. Lg3 Se4, 14. Lxe4 Lxe4, 15. Sd2 Lg6, 16. f3 0—0, 17. h4 Kg7, 18. f4 gh, 19. Lf2 Df6.

Tidspunktet for svart måtte nu snart være inne til en aksjon mot hvits kongefløi. Isteden har svart satt sig i hodet at han vil forsøke på den annen side, hvor den åpne diagonal b1—g6 synes å by på visse muligheter.

20. Th1 d5, 21. Lxh4 Df5, 22. e4! Et sterkt B-offer som frigjør Sd2 og hindrer svarts videre fremtreden. 22. — de, 23. De3 h5?

Et svakt trekk. Svart vil ikke tillate g2—g4, men utsetter nu sin D for store farer.

24. Sf1 Sf6, 25. Sg3 Dg4, 26. Lg5. Truer med 27. Th4.

26. — e5, 27. f5! Sh7, 28. Lh6† Kg8, 29. fg fg, 30. Lxf8 og svart gav op etter ytterligere 12 trekk.

Anm. efter «Morgenbladet».

20. **Spansk parti.**

Spilt i mesterklassens 5. runde 22/6.

A. Gulbrandsen. E. Rojahn.

1. e4 e5, 2. Sf3 Sc6, 3. Lb5 a6, 4. La4 Sf6, 5. 0—0 d6, 6. Lxc6† bc, 7. d4 Lg4.

Ikke godt, da avbytningen på 13 blir fordelaktig for hvit. Rubinstein anbefaler 7. — Sxe4, f. eks. med fortsettelsen 8. De2 f5, 9. de d5, 10. Te1 e5, 11. c4 e6 osv. En annen brukbar fortsettelse er 7. — Sd7 f. eks. 8. de de, 9. Sbd2 f6!, 10. Sc4 a5!, og svart har et godt L-par som erstatning for sin svakere B-stilling.

8. de Sxe4, 9. h3 Lxf3, 10. Dxf3 d5, 11. Sc3 Sxc3, 12. Dxc3 Dd7? Svart garderer c—B, bedre var imid-

lertid 12. — e5 for å hindre hvits følgende trekk. Nu får den hvite f-bondes fremrykning øket kraft.

13. Le3 Le7, 14. f4 0—0, 15. f5 Tfd8, 16. Tad1 Lf8, 17. Ld4 Tab8, 18. Dg3 Te8.

Gir hvit anledning til en flott avslutning som innledes med et smukt B-offer. Men på f. eks. 18. — c5 kan følge 19. e6 fe, 20. fe Dxe6, 21. Txf8† Kxf8, 22. Dxc7† Ke8, 23. Lxc5!, og svart har ingen parade mot Tf1.

19. e6! fe, 20. f6! Tec8, 21. f7† Kh8, 22. Tf4 Dd6, 23. Dg5 Tb4, 24. Th4 e5, 25. Df5. Opgitt. Anm. efter «Morgenbladet».

21. **Indisk parti.** Nimzowitschs forsvar. Spilt i mesterklassens 5. runde.

Aa. Buraas. Th. Østeraas.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sc3 Lb4, 4. a3 Lxc3†, 5. bc 0—0, 6. Lg5 d6, 7. f4 Sbd7, 8. Sf3 c5.

Eller 8. — h6, 9. Lh4 Te8, 10. e4 e5, 11. de de, 12. fe Sxe5, 13. Dxd8 Sxf3† med likt spill.

9. e3 Da5, 10. Dc2 Sg4.

På 10. — Se4 svarer hvit med 11. Ld3!, og på 10. — Te8 kan følge 11. Ld3 ed, 12. Lxf6! Sxf6, 13. ed e5, 14. fe de, 15. Sxe5 Sg4, 16. Lxh7† Kh8, 17. 0—0! osv. 11. Ld3 h6.

Sterkt i betraktning kom her 11. — Sxe3. Etter 12. Lxh7† Kh8, 13. Dd3 fører riktignok flere nærliggende varianter til tap for svart, f. eks. 13. — Sxg2†, 14. Kf2 f6, 15. Kxg2 fg, 16. Sxg5 Txf4, 17. Dh3 og vinner — eller 13. — Sf6, 14. Lxf6 Sxg2†, 15. Kf2 Sxf4, 16. De4 osv. Svarts beste fortsettelse (etter 11. — Sxe3, 12. Lxh7† Kh8, 13. Dd3) var 13. — ed, 14. Sxd4 e5! (14. — Sf6 eller 14. — Sc5, sa 15. Dxe3!), 15. Sf5! og nu 15. — Sxg2† (Kxh7, 16. Dxe3!), 16. Kf2 Sxf4, 17. Lxf4 ef, 18. Dh3 Dc5†, 19. Kg2 Dc6† med remis. — Eller 15. — ef, 16. Sxe3 Se5, 17. Dd4 Kxh7, 18. Lxf4 Le6, 19. 0—0 med chancer på begge sider.

12. Le7 Te8, 13. Lxd6 cd?

Her var 13. — Sxe3 nødvendig og konsekvent. Etter 14. Dd2 kan da opstå tallrike forviklinger. Svart har i fortsettelsen to trekk å velge mellom: 14. — ed og 14. — Sf5. På 14. — ed svarer hvit best med 15. Lb4 Dc7, 16. cd.

Svart kan nu vinne B, men hvit får i alle varianter et sterkt angrep, f. eks.

16. — Sxe4, 17. De1 b5, 18. a4 Lb7, 19. Se5! eller 18. — La6, 19. ab Lxb5, 20. Ta2 — eller det skarpere B-rov 16. — Dxf4, 17. De2! (truer g3 — 17. Tf1 eller 17. Le3 besvares med e5!), 17. — Sf5, 18. Ld2 Dg4, 19. Lxf5 (19. Df2 eller 19. Le3, sa e5!) Dxf5, 20. 0—0 eller 17. — Sg4, 18. Ld2 Dd6, 19. 0—0 med angrep. Svarts mest plausible fortsettelse (etter 13. — Sxe3, 14. Dd2) var 14. — Sf5!, men eftetr 15. Le5! f6 (cd, 16. cd! Dxd2, 17. Kxd2 f6, 18. Lxf5), 16. g4 fe, 17. de! (17. gf? e4) Se7, 18. 0—0 Sf8, 19. Sh4 får hvit et meget sterkt angrep for den ofrede officer.

14. ed Sb6, 15. Se5!

Tvinger til avbytning og åpner f-linjen for hvit.

15. — Sxe5, 16. fe Ld7, 17. 0—0 Tec8?

Det eneste som ennå kunde holde stillingen var kvalitetsofret 17. — Tf8.

18. Lh7† Kh8, 19. Txf7. Opgitt.

Det kunde følge 19. — Sxe4, 20. Dg6 Tg8, 21. Lxg8 Txg8, 22. Lf8 og matten kan ikke dekkes.

Anm. av Aage Buraas.

22. **Hollandsk parti.**

Spilt i 6. runde 24. juni.

O. Kavlie-Jørgensen. A. Gulbrandsen.

1. d4 e6, 2. c4 f5, 3. g3 Sf6, 4. Lg2 d6?

Et passivt åpningstrekk. Teorien anbefaler 4. — Lb4†!

5. Sc3 Le7, 6. e4!

Hvit spiller «på gevinst», og velger derfor en av de skarpeste varianter.

6. — fe, 7. Sxe4?

Hvit bør fortsette i den fryktede Staunton-gambits spor, altså 7. Lg5!

7. — Sxe4, 8. Lxe4 Lf6.

Svart må gardere sig mot Dh5†.

9. Le3 e6, 10. Dd2.

Hvit vil undgå D-sjakken på a5. Der- som hvit forsøker sig med Dc2 for å spille det eftetfølgende h2—h4, følger g6 fulgt av d5.

10. — De7, 11. Dc2.

For å svekke svarts K-fløi.

11. — g6, 12. 0—0—0?!

Hvit har allerede i 6. trekk antydnet et skarpt spill, og ved den lange rokade innledes et vilt og spennende parti.

Den korte rokade var vel sikrere.

12. — Sa6, 13. a3 Ld7, 14. Kb1 d5, 15. Ld3 dc, 16. Lxc4 b5!, 17. Ld3 Sc7, 18. Se2 a5!

Den som først kommer til angrep, har den største chance.

19. h4!

Hvit må forsøke på denne fløi.

19. — Sd5, 20. Lg5!

Dersom nu 19. — LxL, 20—hg, så går ikke Dxc5 p. gr. a. 21. Lxg6, og hvit kommer i fordel.

20. — Tb8!, 21. Sf4!

Svart kan fremdeles ikke med fordel slå Lg5, ti da følger 21. Sxd5 cd, 22. hg, og hvit står utmerket.

21. — b4.

Stillingen er meget interessant. Hvit står overlegent best, da svart i virkeligheten understøtter B-angrepet alene med T på b8, og hvits L på d3 er adskillig bedre plassert enn svarts på d7. Den enkleste fortssettelse for hvit er 21. SxS cd og ab, hvilket vil føre til B-tap og antagelig tap av parti for svart. Hvit vil nemlig da i ethvert fall få anledning til å slå på g6! Fortsettelsen kunde ha blitt: 21. SxS cd, 22. ab LxL, 23. hg Dxb4, 24. Lxg6 f Ke7, 25. Lxh7!, dersom da Lh4, så Dc7 f, og hvit vinner. Presset av en særdeles sterk tidsnød spiller hvit trekkene i en noe annen rekkefølge, idet han ikke er oppmerksom på at han da ikke får gjort det viktige ab!

22. Lxg6 f?? Kd8!

Det eneste trekk jeg i farten ikke hadde regnet med. Svart kan ikke spille 22. — hg p. gr. a. 23. SxS cd, og 24. Dg6 vinner. På Kf8 skulde ha fulgt 23. SxS cd, 24. Dc7! Te8, 25. Df4! eller 24. — Kg7 LxL, 25. KxL og 26. Lh5 matt.

23. Sxd5 cd, 24. Lh5.

Det eneste. Nu må svart komme i fordel, da hvit ikke har tid til mellomtrekket ab.

24. — Lxg5 f, 25. hg ba, 26. b3 a4, 27. Tc1!

Et godt forsvarstrekk. Matruselen på c7 må reddes.

27. — Dd6, 28. Dc5 Dxc5, 29. Txc5 ab.

Svarts B-par ser sterkt ut, men det er et spørsmål om ikke svart hadde stått sig på å vinne tempo ved å slå med T.

30. Ta5 a2 f, 31. Kb2 Tf8, 32. f4 Lb5, 33. Ld1 Tf7, 34. g6! hg, 35. Th8 f Le8, 36. Ta3 g5, 37. Lxb3 gf, 38. Kxa2 fg.

Bedre var vel f4—f3.

39. La4 Tf2 f, 40. Ka1 Ke7.

Bedre er Kc7! Begge spillere er nu i tidsnød, hvit har kun en brøkkdel av et sekund igjen.

41. Txc3?

41. Lxe8! er tvingende, svart må da for å holde partiet, spille Tf1 f for å fremtvinge remis ved evig sjakk. Etter teksttrekket får svart chansen.

41. — Ta8, 42. Txe8 f Txe8, 43. Lxe8 Kxe8, 44. Tg4.

44. Kb1 straks er bedre.

44. — Kf7, 45. Kb1 Kf6, 46. Tg1! Det eneste trekk som holder partiet. På 3.-raden vil T til slutt måtte vike for den svarte K. Hvit kan nu enten holde svarts K borte fra 4.-raden og derved forsvare B på denne linje eller få e—B som ekvivalent for d—B.

46. — Te2?

Svart har chancer i sluttspillet p. gr. a. den hvite konges dårlige plassering, men — dersom svart gir hvit anledning til å forsvare sin B på en sådan måte at den hvite K samtidig kommer i bedre stilling og endog kan understøtte B, blir det en lett sak for hvit å holde remis. Svarts beste idé må være: Td2! På 47. Tf1 f følger Kg5, 48. Tg1 f Kf5, 49. Tf1 f Ke4 50. Te1 f Kxd4, men nu spiller hvit 51. Kc1! før e—B slås, og den hvite K har gode chancer til å beholde forvandlingsfeltet.

Svart ser ikke det elastiske i hvits stilling. Først og fremst må svart få vekk den sterke hvite B (som har idealstillingen for en B contra to), og dernest må svarts K søke å nå forvandlingsfeltet.

47. Tf1 f Kg5, 48. Kc1 Kg4, 49. Kb1!

49. Kd1 fører til tap, ti da følger Te4. 49. — Te4, 50. Td1 Kf3, 51. Kc2 T3, 52. Tf1 f Ke4, 53. Td1 Kf3, 54. Tf1 f Ke2, 55. Th1 Ta3, 56. Th2 f Kf1, 57. Th1 f Kf2, 58. Th2 f Kg3, 59. Th6 Ta6, 60. Tf6.

Svart har tapt mer og mer terreng, og hvits K er kommet den viktige B et skritt nærmere, og er ikke lenger

bundet til den triste «åttende rad». — Partiet må ved korrekt spill bli remis.

Resten er enkel teknikk. Det fulgte: 60. — Kg4, 61. Kd3 Kg5, 62. Tf1 Ta8, 63. Tg1 f Kf6, 64. Tf1 f Ke7, 65. Ke3 Tf8, 66. Te1 Tf5, 67. Ta1 Kf6, 68. Tb1 (hvit behøver ikke å foreta sig noe for svart blir mer nærgående) Tg5, 69. Tf1 f Kg6, 70. Kd3 Tg3 f, 71. Kd2 Kg5, 72. Te1 Kf5, 73. Te5 f Kf6, 74. Kc2 Ke7, 75. Kd2 Kd6, 26. Te1 Kc6 (svart gjør et siste fortvilet, nytteløst forsøk), 77. Txe6 f Kb5, 78. Te8? (Spillerne er nu begynt på den 8. time, idet de har spilt fra kl. 17 med kun en halv times avbrytelse) Kc4, 79. Ta8 Kxd4, 80. Ta4 f Ke5, 81. Ta8? (Th4 er enklere) Tg2 f, 82. Kd3 Tg3 f, 83. Kd2 Ke4, 84. Te8 f Kd4, 85. Ta8 Tg2 f, 86. Kd1 Kd3, 87. Ta3 f Ke4, 88. Th3 d4; 89. Ke1 Ta2, 90. Kd1 Kd5, 91. Tg3 Kc4, 92. Th3. Remis.

Et beveget, avgjørende parti, som varte til ut i de små timer. Hvit må sies å ha hatt de største chancer til seier. Krogdahl klarte kun remis mot Hågensen og Kavlie-Jørgensen vant dermed gruppen et halvt point foran de øvrige.

Anm. av O. K.-J.

23. Indisk parti.

4. match-parti spilt i Oslo 29. juni 1938.

O. Kavlie-Jørgensen. Th. Østeraas.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sf3 Lb4 f.

Bogoljubow-varianten som Østeraas ynder å spille.

4. Ld2! De7!, 5. a3.

Teorien anbefaler g3 som det beste. Teksttrekket benyttes vanlig i forbindelse med Sd2 (istedetfor Ld2). Jeg spiller trekket for å få spillet bort fra de kjente veier.

5. — Lxd2, 6. Dxd2 0—0, 7. Sc3 d5!

Dette er i grunnen Bogoljubows idé å smelte indisk sammen med damegam-biten.

8. e3 Sbd7, 9. Dc2 c6, 10. Td1 Td8?

Et svakt trekk. Svarts idé må være å bytte i centrum med e5. Etter teksttrekket kan ikke dette skje uten at en B går tapt.

11. Le2 dxc, 12. Lxc4 Sf8, 13. 0—0

Sg6, 14. La2 b6, 15. Se5 Lb7, 16. f4 Tac8, 17. f5!?

Trekket ser sterkt ut, men hvit har i denne overlegne stilling bedre trekk til sin rådighet, nemlig e4! Nu ligger S-offeret på f7 i luften! Straks å spille Sxf7 er et for risikabelt eksperiment i et så avgjørende parti og spesielt mot en spiller som Østeraas der så lett forstår å avvikle kritiske situasjoner. Der kunde ha fulgt 17. Sxf7 Kxf7, 18. f5 Sf8, og svart har chancer til å komme ut av det. På 19. fe følger Ke8.

17. — Sxe5!, 18. de Txd1!

Et bra mellomtrekk.

19. Sxd1.

19. Txd1 er muligens bedre, men hvit har planer på f-linjen.

19. — Sd7, 20. fe fe, 21. Sc3?

En feilregning. Jeg tror jeg har tid til dette mellomtrekk, da min stilling strategisk sett er overlegen, men svart har et utmerket trekk til sin forføining. Riktig er 21. Df5, og hvit behersker stillingen. Svart må nemlig spille Sf8, og svarts konge kan ikke gå til h8 p. gr. a. det svake punkt f7.

21. — Tf8!, 22. Txf8 Sxf8, 23. Df5.

Nu har ikke D-trekket samme virkning.

23. — c5, 24. Sb5 Ld5, 25. Lxd5 ed, 26. Sd6 g6!

Hvit har ikke utnyttet sin stillingsfordel (se anm. til 17. og 21. trekk) og svart kommer nu «til spill».

27. Df4 Sd7, 28. Sc8 Dxe5, 29. Dxe5 Sxe5, 30. Sxa7 Kf7?

Sluttspillet er særdeles vanskelig å behandle, og at parterne er kommet til denne fase av partiet allerede i 30. trekk (15 trekk igjen til tidskontrollen) gjør det adskillig verre. Teksttrekket der selvfølgelig tilsikter sluttspillets viktige point: kongens sentralisering, ser naturlig ut, men — svarts S, der allerede er sentralisert, bør straks bringes i aktivitet og forsøke å skaffe svart den fjerntliggende B! Alt-så 30. — Se4! Hvit må spille som i partiet 31. Sc8, og nu må svart svare b5! Fortsettelsen måtte bli 32. Se7 f Kf7 (nu kommer K gratis til f7), 33. Sxd5 Sxb2, og hvit må nu spille Sc3, hvorpå følger b4, og svart får den berømte B. Selvom hvit ved å beholde S

etter 35. ab cb, 36. Sa2 Sd3, 37. Kf1 b3, 38. Sc3 Ke6, 39. Ke2 Sc5, 40. Kd2 osv. allikevel klarer å holde remis, blir stillingen gunstig for svart. — Men innsatsen — nervepåkjenningen er for stor, og teksttrekket ser fremdeles sikrere ut.

31. Sc8 Sc4, 32. a4!!

Et viktig fremstøt. Svart er med sine sammenhengende bønder i fordel, hvits oppgave må være å nøytralisere deres styrke. Med teksttrekket skaffer hvit sig en utmerket forpost som ikke bare har en fjerntliggende bondes misjon, men som også virker demoraliserende for en med tidsnød kjempende motstander. Hvis nu 32. — Sxe3, da 33. Sxb6, og hvits a—B er farligst av samtlige B på brettet!: 33. — d5, 34. Kf2 Sd1†, 35. Ke2 Sxb2, og hvit spiller 36. a5, og denne B går til D. Spiller svart 32. — Sxb2, så følger 33. Sxb6, og på c4 spiller hvit Kf2 og kommer i fordel.

32. — Ke6, 33. b3! Sd2, 34. Kf2 Sxb3, 35. Ke2 c4, 36. Sxb6Kd6, 37. Sc8† Kc5, 38. Se7 d4!, 39. ed Kxd4.

Hvis 39. — Sxd4, så 40. Kd2 Kb5, 41. Sd5†, og svart må tilbake til e5.

40. Sc6† Kc5.

Hvis 40. — Kc6, så 41. a5 Sc5, 42. Kd1 Kb7, 43. Sd4 og svart klarer ikke å forsere B. På 43. — Kc6 følger 44 a5 Sc5, 45. Sb8, og hvit får D før svart, og det blir D-avbytte med hvits K i beste posisjon.

41. Se5 Sa5?

41. — Kb4 må skje straks, ti derved får svart det viktige felt c3. Fortsettelsen kunde ha blitt 42. g4! Sa5, 43. Kd2 Kb3, 44. Kc1 og svart Kc3 og remis. Nu får hvits K en chance, og er ikke sen om å benytte den. Tidsnøden og nervepåkjenningen er stor. Svart spiller på å vinne a—B.

42. Kd2 Kb4, 43. Kc2 Kxa4.

Nu er målet nådd, a—B er erobret; men prisen er dyr: hvits K er kommet i god posisjon, og den hvite S er i centralstillingen langt sterkere enn svarts på randfeltet, og hvits står truede mot K-fløiens bønder.

44. Kc3!

Et nødvendig sikringstrekk. B-jakt straks kan få slemme følger: 44. Sd7

Kb4, 45. Sf8 c3, 46. Sxh7 Sb3, 47. Sf8 Sd4†, og svart vinner.

44. — Kb5, 45. Sd7 Kc6, 46. Sf8 Kd5, 47. Sxh7 Ke5, 48. Sf8 g5, 49. Sh7 Kf5, 50. Kd4! Kg4, 51. Sf6† Kf5, 52. Sd5 Kg4, 53. Se3† Kf4, 54. Sxc4 Sxc4.

Svart kan også spille 54. — Sc6† og få remis. Han velger varianten da han finner den sterk nok, men slitet (den 6. time er påbegynt uten pause) og påkjenningen gjør at han gjør sig skyldig i en feilregning.

55. Kxc4 Ke3?

Tapstrekket! Med Ke4! kunde partiet ennu holdes. Hvit må fortsette 56. Ke5, men svart spiller Ke5, og på 57. Kc6 følger g5—g4!!, og partiet er remis.

56. Kd5!

Vinsttrekket.

56. — Kf2, 57. g3!

Et stille trekk som avgjør partiet. Svart gir op. Hvis nu 57. — Kg2, så 58. h4! Svart må gå forbi, og hvit kommer to trekk før i D. På 57. — g4 følger 58. Ke4 med vinst for hvit, og på Kf3 også 58. Ke4, der fører frem.

Anm. for Norsk Sjakkblad av O. K. J.

24. Zukertort—Reti-parti.

Blümichs system.

Spilt 23/6 i klasse I, gruppe A.

Age Vestøl. R. Meitzner.

1. Sf3 Sf6, 2. g3 d5, 3. Lg2 Lf5, 4. d3 e6, 5. Lg5 Le7, 6. Sh4 c6, 7. Sd2 h6, 8. Sxf5 ef, 9. Lf4 Ld6, 10. Lxd6 Dxd6, 11. e3 Sbd7, 12. a3 Se5, 13. Sf3 0—0, 14. Sd4 Dd7, 15. Lh3 Sfg4, 16. De2 c5, 17. Sb3 b6, 18. 0—0 Tfe8, 19. Tad1 d4, 20. e4 fe, 21. de f5, 22. f4 Sf7, 23. Lxg4 fg, 24. e5 Sd6, 25. c3, Da4, 26. Sxd4 cd, 27. Txd4 Db5, 28. Dxc4 Sc4, 29. Df3 Tac8, 30. Tf2 De6, 31. Dd3 a5, 32. h3 b5, 33. Kh2 Te7, 34. Td8† Txd8, 35. Dxd8† Kf7, 36. Dd3 De6, 37. Dd4 Td7, 38. f5 Dxe5, 39. Dxd7† Kf8, 40. De6 Dxe6, 41. fe† Ke7, 42. Tf5 Sxb2, 43. Txb5 Sc4, 44. a4 Kxe6, 45. Tc5 Sb2, 46. Txa5. Opgitt.

25. Zukertort-parti.

Spilt 25. juni i klasse II.

K. A. Karlsen. H. Krosby.

1. d4 d5, 2. Sf3 Sf6, 3. c4 c6, 4. Sc3 Lf5, 5. Db3 Db6, 6. cd Dxb3, 7. ab Sxd5, 8. Sxd5 cd.

Efter avbytningen av D står spillet nok så likt, stillingene er blitt mere oversiktlige, men de fordrer et nøiaktig spill, og selv en liten feil kan lett bli avgjørende.

9. e3 a6, 10. Se5 f6, 11. Sd3 e6, 12. Ld2 Sc6, 13. Sc5 Lxc5, 14. dc 0—0.

Rokaden er her uten betydning, enkle-re er 14. — Kf7.

15. b4 Sc5, 16. Lc3 Sd3†, 17. Ke2 c5, 18. g4! Lg6, 19. Lg2 Tad8, 20. b3 d4, 21. Ld2 de, 22. fe e4, 23. Thf1 h5, 24. h3 h4, 25. c6!

Et godt trekk som bringer de hvite T med i spillet.

25. — bc, 26. Txa6 c5, 27. bc Sxc5,

28. Tb6 Td3, 29. Tfb1 Tfd8, 30. Tb1—b2.

Sterkt i betraktning kommer 30. Le1, da 30. — Lf7, 31. b4 Le4, 32. Kf2 ikke fører til noe for svart; efter 32. — Sa4, 33. Te6 Ld5, 34. Te7 Kf8, 35. Ke2 g5, 36. b5 blir svarts stilling uholdbar. 30. — Sd7.

Her hadde svart anledning til å få hvits fri-B ut av verden ved å opgi e—B, f. eks. Lf7, 31. Lb4 Sxb3, 32. Lxe4 Sc1†, 33. Kf2 osv.

31. Tb4 Sc5, 32. Tb6 Sd7, 33. Tc6 Se5, 34. Te2 f5?

En siste mulighet til å holde partiet gaende gav ennu 34. — Lf7, 35. b4 Le4, 36. Ke1 Txd2, 37. Txd2 Sd3†, 38. Txd3 Lxd3 osv.

35. gf Lxf5, 36. b4 Lg6, 37. b5 Lh5†, 38. Ke1 Txd2?, 39. Txd2 Sd3†, 40. Txd3 ed, 41. b6 Tb8, 42. b7 Le2, 43. Ta2. Opgitt.

Anm. efter «Morgenbladet».

Skjønnhetspremiene

fra landsturneringen i Trondhjem 1937 har latt vente på sig. På Grimstadkongressen kunde resultatet offentliggjøres. E. Kristiansen—Narvik fikk premien i mesterklassen for sitt parti mot E. Haave, og i 1ste klasse fikk M. Rolland—Bergen premien for sitt parti mot Olav R. Oversand.

26. Zukertort-parti.

Spilt i mesterklassens 5. runde.

Eskild Kristiansen. Einar Haave.

1. Sf3 d5, 2. d4 Sf6, 3. c4 c6, 4. Sc3 dc, 5. a4 Lf5, 6. e3 e6, 7. Lxc4 Lb4, 8. Ld3.

Presisere er straks 0—0.

8. — Da5.

En svak fortsettelse. Bedre har f. eks. vært Lxd3, 9. Dxd3 Sbd7, 10. 0—0 0—0, 11. Td1 De7, 12. e4 e5 osv.

9. 0—0 Lxd3, 10. Dxd3 0—0, 11. e4 Da6?

Hensikten er vel D-skifte, men det er litt for optimistisk å tro at hvit bytter sin godt plaserte D uten profit, og trekket er således verdiløst. Her burde spilles Sd7 eller Dc7.

12. Dc2 h6, 13. Lc3 Sbd7, 14. Tfd1

Da5, 15. h3 Tfe8, 16. e5 Sd5, 17. Ld2 Le7.

Dårligere var Lxc3, da hvit får samling på bønderne.

18. De4 Sxc3.

Et feilaktig avbytte. Bedre har vært Dd8 og forsøk på å skaffe sig mot-chancer ved f. eks. Sd7—b6 etterfulgt av c5. Ved teksttrekket avbytter svart sin best plaserte brikke uten noen som helst fordel. Se forovrig anm. ovenfor.

19. bxc3 Dc7, 20. g4!

Optakten til et avgjørende angrep mot svarts K-fløi.

20. — c5, 21. g5 hg, 22. Lxg5.

Bedre er Sxg5.

22. — Dc6.

Svart har vanskelig for å finne en brukbar fortsettelse. Lxg5 ser lite til-

talende ut p. gr. a. 23. Sxg5 Sf8, 24. Td3 De7, 25. h4 Td8, 26. Tf3 med truslene Txf7 eller Dg4 etterfulgt av Se4. Bedre er dog Sf8 hvis 23. Lxe7 Dxe7! eller 23. Td3 Tad8. Teksttrekket er kun bra hvis hvit skifter D.

23. Dg4 cd, 24. cd Dd5.
Tilsynelatende godt plasert, men allikevel helt ute av spill. Bedre er Sf8.

25. Lxe7!
Utskifter svarts mest mobile forsvarsbrikke.

25. — Txe7, 26. Td3 g6.
Svekker ennå mere den fra før svake K-stilling. Sf8 bød fremdeles motstand.

27. Dh4 Te7—e8, 28. Sg5 Sf8, 29. Se4 Sh7, 30. Tg3 Kg7, 31. Sf6 Dc4.
Hvis SxSf6, følger matt i 3 trekk.

32. Txg6†! Kxg6, 33. Dxh7† Kg5, 34. Dg7† Kf4, 35. Dg4 matt.
Noter av S. Alstad.

27. Engelsk parti.

Spilt i 2. runde den 25/6 1937 i 1. kl.

O. R. Oversand. M. Rolland.

1. c4 d5, 2. g3 e5, 3. Lg2 c6, 4. b3 Le6, 5. Dc2 Sa6, 6. a3 Tc8, 7. Lb2 Ld6, 8. d3 Sc7, 9. Sf3 Sg6, 10. 0—0 0—0, 11. Sbd2 Lb8, 12. Tc1 f6, 13. b4 Dd7, 14. Db1 Sc7, 15. e3 Lh3, 16. Se1 Lxg2, 17. Kxg2 Se6, 18. f4 ef, 19. ef Tce8, 20. Sef3 Sexf4†, 21. Kh1 Se2, 22. Tc2 Dh3, 23. Se4 de, 24. Txe2 ef, 25. Tef2 Lxg3, 26. Dc2 Lxf2, 27. Dxf2 Txf2. Opgett.

Nordisk Sjakkforbunds kongress i Ørebro 20.-28. aug.

var årets store sjakkbegivenhet i Norden, og det bør sies like godt først som sist at arrangement og premier og festmiddag og hele suppedasen blev bekostet av Ørebro Schacksällskap ene og alene, det var noe henimot fire tusen kroner, sies det! Det måtte være et stolt øieblikk for fabrikkeier J. E. Ekelund som selskapets formann å kunne ønske de 60 deltagere velkommen på åpningsdagen. Tilstrømningen kunde nok ha fylt mange flere plasser, men alt må ha en begrensning, selv om det gjelder et arrangement satt i verk i anledning 25-årsjubileet for Nordens mektigste provinssjakkelskap. Ære være Ørebro Schacksällskap for fripostighet og frikostighet!

Hele turneringen var delt i 5 12-mannsgrupper: en landslagsklasse, en mesterklasse i 2 grupper, og en klasse I i 2 grupper. Der deltok 6 finner, 7 dansker, 41 svensker og 6 nordmenn, ingen islendinger. Av premiene gikk en førstepremie, en delt 3.—4. premie og en delt 5. premie til Finnland, og en tredjepremie til Danmark, resten av sølvet blev tilbake i Sverige. Av nordmennene deltok bare Storm Herseth i landslagsklassen, egentlig anmeldt i mesterklassen, men rykket op. I mesterklassen deltok Åge Vestøl, G. Christiansen, E. Rojahn og H. Kongshavn, i 2nen K. A. K. Karlsen fra Fredrikstad. Enkeltresultatene blev: I landslagsklassen: I. G. Ståhlberg 9 uten tap, II—III. H. Carlsson og E. Lundin hver 7½, IV. N. Bergkvist 6½, V. delt Toivo Salo—Finland og B. Sundberg hver 6, videre R.

Niemi—Finland 5½, A. Nilsson og E. Larsson hver 5, E. Pettersson 4. Johs. Petersen—Danmark 2½, og Storm Herseth 1½. Selv om Herseths sjakkhimmel kan være grugget og grå, så flimrer der over den enkelte kometer av første klasse. Denne gang var det vinsten over selveste Lundin, et nederlag for den svenske mester som syntes å kaste skygge over hans senere partier. Dessuten fikk Herseth remis mot göteborgeren E. Larsson. Göteborgeren H. Carlssons delte annenpremie var en stor overraskelse, langt mere forhåndsutsikter var det for gode gamle Allan Nilsson, men han har i mange, mange år vært borte fra alvårligere turneringer.

I mesterklassen, gruppe I: I. B. Engholm—Malmö 9, II. H. Karlsson 7½ (begge disse uten tap), III. P. Korning—Danmark 7, IV. R. Levin 6½, V. S. Lundholm 6, derefter Øjvind Larsen—Danmark 5½, H. Westerberg og Åge Vestøl hver 5, R. Krogus—Finland 4½, Georg Christiansen 4, M. Johansson og G. Skarp hver 3. Vestøl vant mot Korning og Levin. Det synes som han flere ganger satte for meget inn på ett Brett, således hadde han vel remischanser mot selveste Engholm. I det hele tatt fylte han ikke bare sin plass i mesterklassen, men hans kampmåte og resultater gir anledning til store forventninger av den 15-årige norske mester. Han blev lagt fordelaktig merke til, ikke for intet var han med på den svenske presses billedreportasje, hvor vi f. eks. finner ham bl. Ørebro Dagblads gode og fyldige referater.

I mesterklassen, gruppe II: I. K. Ojanen—Finland 9 uten tap, II. B. Ekenberg—Lund 7½, III—IV. A. Bergkvist og O. Kaila—Finland hver 7, V. S. Carlsson 6½, derefter H. Malmgren og E. Rojahn—Norge hver 5½, K. Andersson 5, J. Collett 4½, H. Andersson 4, H. Kongshavn 3½ og H. Steffensen—Danmark 1. Rojahn vant mot Bergkvist og Carlsson, og Kongshavn fikk remis mot Ekenberg og Bergkvist.

Klasse I, gruppe I: I. N. Hult—Ørebro 9 uten tap, II.—II. O. Carlberg og W. Quist hver 8½, IV. E. Wadling 6½, V. H. Sundqvist 6, derefter O. Sterner 5½, K. Frantzen 5, L. Lundgren og Y. Johansson hver 4, K. A. Karlsen, L. Madsen—Danmark og V. Rasmussen—Danmark hver 3. Karlsen fikk bl. a. remis mot Wadling. Klasse I, gruppe II: I. E. Johansson—Eskilstuna 8½, II. R. Goode 7½, III. K. Andersson 7, IV.—V. E. Arnlin, F. Axelsson og G. Malmberg hver 6½, derefter E. Johansson—Finland 5½, G. Pettersson 5, A. Hansen—Danmark og I. Johansson hver 4½, C. Bleckberg 3, og D. Østerberg 1.

Den 27. august holdt Nordisk Sjakkforbund kongress med representanter fra alle fire land. Der godkjentes bl. a. et svensk forslag om at tittelen Nordens-mester fra nu følger 1ste premie i landslagsklassen i forbundets turneringer og ikke som før kan avgjøres ved matcher på utfordring. Det spørsmål som ifjor blev drøftet om

hvorvidt bl. a. Estland skulde kunne optas i forbundet, blev pånytt drøftet, og kongressen besluttet at en sådan optagelse skulde kun skje om Estland selv søkte. Videre blev efter innbydelse fra Norsk Sjakkforbund fremført ved Storm Herseth besluttet å henlegge næste kongresturnering til Oslo i 1939.

Foruten kongepokalen fikk altså G. Ståhlberg også tittel som Nordens-mester. Fra turneringen blev der hver aften ved redaktør Bergkvist utsendt et 5-minutters referat i radio.

28. Damegambit.

Spilt i landslagsklassen.

G. Ståhlberg. B. Sundberg.

1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. Sf3 Sf6, 4. Sc3 Le7, 5. Lg5 Sbd7, 6. e3 0—0, 7. Tc1 c6, 8. Ld3 dc, 9. Lxc4 Sd5, 10. Lxe7 Dxe7, 11. 0—0 Sxc3, 12. Txc3 e5, 13. Lb3 ed.

Mange kjennere anser dette å være bedre enn det mer forpliktende 13. — e4. 14. ed!

Her har man vanlig spilt 14. Dxd4. Teksttrekket er med hensyn til hvits utviklingsforsprang og stillingens karakter både mer logisk og mer chance-rikt.

14. — Sb6.

Her skulde svart ha forsøkt 14. — Sf6, for han behøver ikke som i varianten 13. De2 ed, 14. ed Sf6 å frykte utfallet 15. Sg5 og etter 15. Te1 Dd6, 16. De2 Sd5 har svart et fullgodt spill. Det kan imidlertid være spørsmål om ikke 15. De1 er ubehagelig for svart. Om svart bytter D, truer hvit Te7 og 16. — Le6 besvares med 16. Sg5.

15. Te1 Df6.

Også etter 15. — Dd6 har svart store, kanskje uoverkommelige vanskeligheter i 16. Sg5! Sd5, 17. Dh5 h6 (17. — Dg6, 18. Dxc6 hg, 19. Lxd5 ed, 20. Te7 osv.), 18. Sxf7! Txf7, 19. Te8† Tf8, 20. Tf3! Txe8 (20. — Lf5, 21. Txa8 Txa8, 22. Dxf5), 21. Dxe8†, og hvit vinner. 16. De2!

Nu er hvit med tempo mere kommet inn i en bekjent variant, nemlig 13. De2 (i stedet for Lb3) ed, 14. ed Sb6, 15. Te1 Df6, 16. Lb3 Lf5, 17. De2.

16. — Lf5, 17. De7 Sd7.

Svart griper til retrett og erkjenner dermed sin forfeilede strategi.

18. Sh4!

Innledningen til den følgende kombinasjon.

18. — Le6, 19. Txc6! fe, 20. Dxe6 Tf7.

På 20. — Kh8 følger 21. Sg6†! Dxc6, 22. Dxc6.

21. Sf5. Opgitt.

Efter 21. — Dxe6, 22. Lxe6 Kf8, 23. Lxf7 Kxf7, 24. Sd6† Ke6, 25. Sxb7 Sd5, 26. Sc5 er sluttspillet håpløst for svart.

Anm. av G. Ståhlberg i Tidskrift för schack.

29. Engelsk parti. Flohrs angrep.

Spilt i mesterklassens 9. runde.

Åge Vestøl. Bror Engholm.

1. c4 Sf6, 2. Sc3 e6, 3. Sf3 b6.

4. g3 og 5. Lg2 er en god parade.

4. b3 Lb7, 5. Lb2 Le7, 6. Dc2 0—0,

7. e4 d6, 8. d4 c5, 9. d5.

Hvit bør opprettholde spenningen i stedet for å løse fast stillingen i centrum.

9. — e5, 10. Ld3 Se8, 11. 0—0 g6, 12. Sc2 Lc8, 13. Sg3 Sg7, 14. Sd2 f5.

Hermed griper svart initiativet.

15. ef Sxf5, 16. Sxf5 Lxf5, 17. Tae1 Lg5, 18. Se4 Lxe4, 19. Txe4 De7, 20. Tg4 Lf6.

Her bør hvit fortsette med 21. f4, som garanterer utjevning.

21. Te1 Lg7, 22. Te3 Sd7, 23. Th3 Tf4, 24. Txf4 ef, 25. Lxg7 De1†, 26. Lf1 Kxc7, 27. Td3 De7, 28. Td2 Se5.

En utmerket post for S.

29. De4 Df6, 30. h3 Tf8, 31. Ld3 Dg5.

Truer 32. — f3. Engholm uroer sin motstander uavbrutt.

32. Td1 Dh5, 33. Le2 f3, 34. gf.

Det er enklere å slå med L.

34. — Dxb3, 35. f4 Dh4, 36. Dg2

Txf4, 37. Dg3 Dh6, 38. Kg2 Tf5,

39. Th1 Dd2.

Truer med litt av hvert.

40. De3 Dxe3. Opgitt.

Det er håpløst for hvit å kjempe mot to fribønder på K-fløien.

Anm. efter S. D. S.

Kloden rundt.

har der vært holdt mange og interessante turneringer siden sist. For tiden spilles i Nederland en eliteturnering arrangert av radioselskapet AVRO. Både den og de øvrige turneringer skal vi komme tilbake til i neste nummer. AVRO-turneringen spilles to-rundig. Efter første omgang var stillingen: Fine 5½, Keres 5, Capablanca 3½, Aljechin og Botvinnik hver 3 plus 1 hengeparti, Reshevsky 3, Euwe og Flohr hver 2.

30. Indisk parti.

Spilt i 2. runde 8. nov. i Haag.

Capablanca. Dr. Aljechin.

1. d4 Sf6, 2. c4 e6, 3. Sf3 b6, 4. g3

Lb7, 5. Lg2 Le7, 6. 0—0 0—0, 7.

Dc2 Le4, 8. Db3 Sc6, 9. Le3.

d—B måtte dekkes.

9. — d5, 10. Sbd2 dc, 11. Dxc4

Ld5, 12. Dc3 h6, 13. Tfd1 Tc8, 14.

Lf4 De8, 15. a3 Sa5, 16. b4 Sb7,

17. Se1 Lxg2, 18. Sxg2 c5, 19.

bc bc, 20. Db2 Sa5, 21. dc Txc5,

22. Tab1 Dc6, 23. Se1 Sd5, 24. Le5

Sc3, 25. Lxc3 Txc3, 26. Tdc1 Tc8,

27. Txc3 Dxc3, 28. a4.

Svart står noe bedre.

28. — Dxb2, 29. Txb2 Tc1, 30.

Tb1.

for på 30. Kf1 Ta1 vilde a—B bli erobret.

30. — Tc3?

Dette vinstforsøk, svart vil med Ta3 erobre a—B, er ikke godt fundert.

Svart skulde ha nøiet sig med det like sluttspill 30. — Txb1, 31. Sxb1.

31. Tb8† Kh7, 32. Tb5 Sc4, 33.

Sxc4 Txc4, 34. Tb7 Lf6, 35. Sd3

Txa4, 36. Txf7 a5, 37. Sc5.

Derved kommer hvit til makten. Bladet har fullstendig vendt sig.

37. — Ta1†, 38. Kg2 a4, 39. Ta7

a3, 40. Sxc6 Lb2, 41. Sf4! Ld4, 42.

Ta4 Lb2, 43. e4 g5, 44. Ta7†.

Her blev partiet avbrutt. Slutten av partiet blev kort og uventet. Den 9. nov. blev slutten spilt i Amsterdam.

44. — Kg8, 45. Sd5 Ld4, 46. Ta8† Kf7, 47. Sb4 Tb1, 48. Sc2 Lxf2.

Remis.

Da Capablanca ikke sier et ord til Aljechin, så sendte Capablanca efter Aljechins 48. trekk bud efter turneringslederen, hvorpå denne igjen innhentet Aljechins innvilgning.

Anm. av Dr. A. Seitz.

Klubb og krets.

Den avsluttende kamp om Norgesmesterskapet for klubblag blev spilt søndag den 20. nov. pr. telefon mellem Oslo Sjakkelskap og Stavanger Sjakkklubb. Stavanger vant med 3½ mot 1½. Et parti blev sendt til avdømmelse tilt Sveriges Sjakkforbund. Det er efter kompetente spilleres mening sannsynligvis vunnet av Oslo Sjakkelskap. Resultatet ved de enkelte bord var: C. Haave (Stavanger) 1 — C. Christiansen 0, E. Haave 0 — Storm Herseth 1, K. Salbu 1 — Foss 0, H. Haave—Magnussen avbrutt, F. Haave ½ Kongshavn ½, Austbøe 1 — Saurén 0.

Litteratur.

So darfst du nicht Schach spielen!

Eine Anleitung, die Spielstärke durch Hinweis auf markante Fehler zu heben. Von E. Snosko-Borowsky. 2 gjen-nemsette og forb. oplag. Overs. til tysk av prof. Dr. G. Wiarda. Hans Hedwigs forlag, Leipzig 1938. Vi har i sin tid anmeldt den norske utgave av boken. Forfatteren har gjennomgått boken på nytt og søkt så vidt mulig å rette selv de minste feil og å undgå uklarhet. Noen nye eksempler er føiet til for å gjøre noen viktige punkter mer tydelige. Men i det store og hele er ar-

beidet uforandret. Som den rutinerte sjakkjournalist og foredragsholder har forfatteren på et begrenset, klart og velformet forstått å gi en velpointert analyse av sjakkpartiets kritiske punkter på en slik måte at såvel de mindre øvede som de mer fremskredne med utbytte og interesse vil kunne studere boken. Den er formet som et mundtlig foredrag, men er naturligvis tenkt å by stoff til mer inngående studium. Papir og utstyr er som i dette forlags verker flest mønsterverdig. 64 sider 13x19 cm. Pris Mk. 1.50.

Die Schachmeisterschaft von Deutschland in Bad Oeynhausen 1938. Utgitt efter det stortyske sjakkforbunds foranstaltning av Alfred Brinckmann. Med forord av Ehrhardt Post. Hans Hedewigs forlag, Leipzig 1938. 80 sider 15x21 cm. Pris Mk. 1.50. Vi har her en turneringsbok en miniature fra kampene om det tyske mesterskap i begynnelsen av august i år, som Eliskases vant overlegent. Foruten en oversikt over de deltagende mestre, flere bilder, tabeller, åpningsoversikter og en kort beretning for hver runde består heftet av 43 partier med Brinckmanns anmerkninger, skrevet med bistand av K. Richter. Anmerkningene er ikke uttømmende, da plassen er meget begrenset og tidsfristen for utgivelsen var knapp, men de er skrevet med journalistisk ferdighet og i et pointert og fyndig sprog, og forøvrig er det jo selve partiene som i en slik samling er det centrale. Som avslutning på hver runde har utgiveren skrevet en kort sjakkfilosofisk en-passant-glosse: Am Rande.

Eröffnung in der moderne Schachpartie. Übergang zum Mittelspiel. Von J. Kotre u. A. Gerschenkron. Hans Hedewigs Nachf.'s forlag, Leipzig 1937. 120 sider 12x17 cm. Pris M. 2.20, i mykt lin M. 3.20. Boken utkom første gang i Wien i 1934, og vi omtalte den da. Spillere, og ikke minst korrespondansespillere, som ikke ser sig utkomme til eller har tid for et større etterlagsverk, har her en billig og lettvent hjelpetråd, som takket være stor flid og megen systematikk gjør greit rede for et temmelig stort antall åpningsvarianter. Det kan innvendes at det nye forlag burde ha foranlediget for-

fatterne å utdype sitt arbeide på grunnlag av de siste tre års mesterpartier, men når det gjelder sjakkforlag er det ikke vanskelig å forstå at man kvier sig for ekstra utgifter, så meget mer som det i dette tilfelle ser ut som det nye forlag bare har overtatt et restoplag, da selv «fluehoder» fra førsteoplaget gjenfinnes i det siste. Boken er god, og om ikke de aller siste nyheter er tatt med, gjør den utmerket nytte for sig.

G. Bell & Sons, London W. C. 2, York House, Portugal Street, har sendt ut sin liste 1938 over sjakkverker på eget forlag. Den 32 sider store katalog inneholder fortegnelse også over andre forlagsverker.

Deutsche Schachzeitung. Utgitt av M. Blümich, H. Ranneforth og J. Halumbirek under stadig medarbeiderskap av Becker, Eliskases, Euwe, Grünfeld, Kieninger og H. Müller. 93. årgang. Walter de Gruyter & Co., Leipzig. Et 32-sidig hefte om måneden. RM. 4.— pr. halvår.

Wiener Schachzeitung sluttet å utkomme i mars, og det er utelukket at den igjen vil opstå, heter det. D. S. har knyttet en del av W. S.s medarbeidere til sig. Samtidig har D. S. overtatt W. S.s korrespondanse-turnering og vil fullføre den og skaffe til veie premier, da turneringsavgiftene vår gått i fløyten.

D. S. er et av de solideste sjakktidsskrifter med meget og mangesidig stoff.

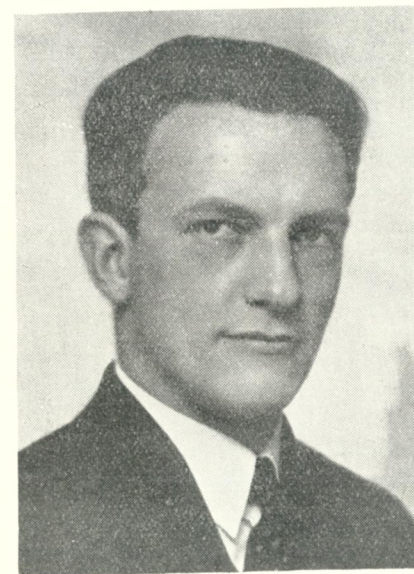
Leo Baer, Paris 5, 14 Rue de l'Abbe de l'Epee, frembyr til salgs Harald Falks sjakkbibliotek, ca. 2200 bind, hvorav 20 er trykt i det 16. århundre, 27 i det 17. og 108 i det 18. Pris 1250 dollar.

Avro-turneringen og Deutsche Schachzeitung. Die Schachweltmeister im AVRO-Turnier. En samling av alle 56 partier med glosser av Max Blümich. Under medvirken av Kmoch, Dr. Euwe og andre mestre. RM. 1.30. Verlag W. de Gruyter & Co., Berlin. Den 7. des. vil ovenstående bok utkomme, den vil inneholde alle partiene fra den turnering som holdes i Nederland når dette skrives. Kmoch beskriver rundene og gir utførlige glosser til noen av parti-

ene. Forøvrig vil bokens tekst bli avtrykt i Deutsche Schachzeitung. Begynnelsen blev allerede gjort i novemberheftet. I begynnelsen av desember får abonnentene hovedparten, og i desemberheftet kommer så slutten. Nye abonnenter får boken mot portogodtgjørelse.

Tillegg til Damms sjakk-notisbok. Tillegget er på 10 sider og inneholder lover for Oslo og Omegns Sjakk-krets (vedtatt 19/i 38) og turneringsregler for kretsen. Tillegget koster kr. 0.25, men utleveres gratis til alle innehavere av sjakknotisboken. Prisen på notisboken med tillegget er uforandret kr. 2.80.

Dagens menn XVII

O. Kavlie-Jørgensen

er en mann i vekst. Bergens-mester ifjor, Norges-mester i år, og hvad i 1939? Vi venter, og venter da noe enda mere, for når man som han er født 15. april 1902 har man enda langt igjen til de kritiske år. Han begynte å spille sjakk i 7-årsalderen med faren

som læremester og spilte med brødrene som sparringpartnere til han i 1919 gikk inn i Bergens Sjakkklubb. Den hjemlige skole hadde vært perfekt, for vi ser ham allerede som klubbens representant i en telefonkamp 1920 og på klubbens 6-mannslag i 1921. I 1923 var han kommet helt i forgrunnen idet han spilte ved første bord. Samme år deltok han for første gang i landsturneringen, hvor han vant gruppe A og rykket op i mesterklassen ved i stikkampen å seire over Sig. Heiestad. Av forretningsmessige grunner kunde han i årene 1923—1929 kun delta i klubbkamper og klubbturneringer. Det hadde nok vært av betydning for hans utvikling som spiller om han også i denne tid hadde hatt anledning til rikere turneringsdeltagelse, for når han i årene 1924—1927 kunde vinne klubbmesterpokalen i Bergens Sakkklubb til odell og eie, synes han å ha vært i den beste form. I denne tid vant han bl. a. over Reti i parti med ur (6 spillere). Selv har han også optrådt som den ene mot mange, i simultanopvisning har han således av 37 partier samtidig vunnet 29, fått 6 remis og 2 tap. I det siste tiår har han fire ganger deltatt i Norges-mesterskapet i mesterklassen: I 1929 i Drammen, hvor han tok 3. premie. Her fikk han også en skjønnhetspremie. Så vant han gruppe A i Bergen 1923 med Norges-mesteren Johnsen på annenplass, og delte 3. og 4. premie i finalgruppen. I Sandefjord 1935 delte han 2. og 3. premie med Heiestad, også her fikk han en skjønnhetspremie. Og endelig i Grimstad i år kom det gjennombrudd som så å si til stadighet hadde ligget i luften. Her vant han A-gruppen med spillere som Krogdahl, Gulbrandsen og Saurén bak sig, og bekjempet Østerås i omkampen med 2½ : 1½.

I Bergens-mesterskapet har han deltatt 5 ganger: 1. og 2. pr. i 1928, Bergens-mester i 1929, 2. og 3. pr. i 1934, Bergensmester i 1937 og 2. pr. i 1938.

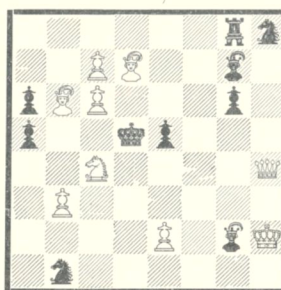
I Bergens Sjakkklubb har han i en årrekke sittet i styret, og har vært klubbens formann i 5 år. Han blev i 1936 utnevnt til klubbens 3. æresmedlem. I en årrekke har han vært styremedlem i Norsk sjakkforbund og styremedlem i

Vestlandske sjakksammenslutning. I internasjonale turneringer har han i 1930 deltatt på det norske lag i Hamburg (toppscorer foran T. Halvorsen og O. M. Olsen) og spilte på 2. og 1. plass på laget i München 1936, likeså i Stockholm 1937. To ganger har han deltatt i lag mot Island, en gang mot Færoiene. Av de 44 spilte partier i Norsk Sjakkforbunds turneringer (1 gang i første og 4 ganger i mester-

klassen) har han bare tapt 5 partier, og bestandig fått gode premier. Det er det vel ikke noen annen norsk spiller som kan fremvise, og skulde vi nordmenn bli slått av en bergenser, så blev vi altså slått av den rette. Tilslutt vil vi også nevne at den nye Norges-mester i mange år på en fortreffelig måte har ledet sjakkspalter i forskjellige Bergens-aviser.

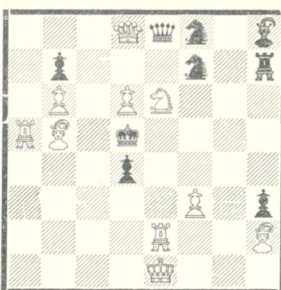
Problemer.

31. A. Heister,
Porta-Barkhausen (W).
(Tyskland). Korrektur
av nr. 4/1938.

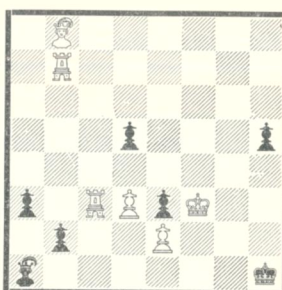
Matt i 3 trekk.

32. Börje Karlsson,
Sällinge †.
1. pr. Brit. Ches. Fed.
1937.

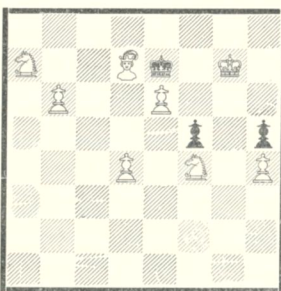
Matt i 2 trekk. 1. Tc2.

33. Erich Brunner †.
«Schwalbe»,
Heft 100, 1936.

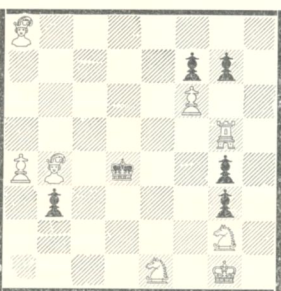
Matt i 4 trekk.
1. Tc8 Ba2, 2. Tbc7
truer 3. Tc1†, BxT, 4.
Txe1 matt.

34. K. K. Fedosseeff,
Tomsk (Russland).
Original.

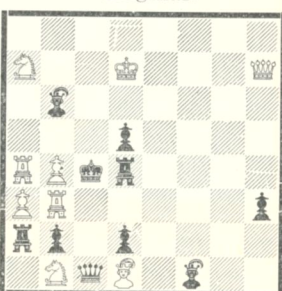
Matt i 2 trekk.

35. Maximilian Feigl,
Wien (Østerrike).
Original.

Matt i 3 trekk.

36. David Hjelte,
Volda.
Original.

Matt i 2 trekk.

Norsk Sjakkblad, organ for Norsk Sjakkforbund, utkommer årlig med 5 dobbeltnummer og koster fritt tilsendt 2 kroner. Adressen er:
Norsk Sjakkblad, Boks 429, Trondhjem

NORSK SJAKKFORBUND

(President: Direktør Olaf Smedal, Drammensveien 51, Oslo.)

Tilsluttede klubber	Formann	Møter	Medlem.
DRAMMENS Arbeiderf. S.klb.	Hans Haraldseth	Cafe «Metropol» tirsdag kl. 20—24	
FREDRIKSTAD Schakselskap	Helge Liland		
GRIMSTAD Sjakk-klubb	Sv. Kielland		
HAMAR Sjakkklubb	F. M. Godager	Torsd. 20-24, mand. 20-22. Håndvf. kafe	29
LARVIK Schakkklub	Einar Michaelsen	Onsdag, Pensjon Farris	20
LILLEHAMMER Schakselskap	S. Mikkelsen	mand.torsd.Meierik	
MOSS Sjakk-klubb	E. A. Hulback	«Funkisgården» torsdag fra kl. 7	
NAMSOS Sjakk-klubb	Ragnv. Frang	Kaffistova, onsdag	
NARVIK Sjakk-klubb	Eskild Kristensen	mand., torsd. Cafe «Mimer» kl. 8—12	
OSLO: Arb.sjakk-klubb «Odin»	H. M. Solberg	Mand., fred. 19-23 1/2 Kaffistova, Stortorv.	
Sjakk-klubben «Stjernen»	Asbj. Andresen	Tirsd., torsd. Kaffi- stova, O. Ryes. pl. 8	45
Sjakklaget «Norrøna»	Alfred Frivik	Kaffistova, Torvet mandag, torsdag	
Oslo Schakselskap	Wilhelm Nitschke	Kronprinsensgt. 17 ^o . Hver dag	125
SANDEFJORD Sjakk-klubb	Ottar Klavenes	Tirsdag og fredag Cafe Cesil	35
SARPSBORG Sjakk-klubb	Bjørn Tobiassen	Torsdag kl. 19.30 i «Matstova» 2. etg.	
SKI Sjakkselskap	O. N. Høyer	Tirsd., Bogers hot. Kvernd gt. 4 torsd.	
SKIENS Sjakkklubb	Arthur Ringdahl	Onsdag og fredag	
TROMSØ Schak- og Bridgekl.	Halfd. D. Johansen	Grand hotells kafe	
SVOLVÆR Schakselskap	Joh. Ing. Johansen	Badesalen	15
TRONDHJEMS Sjakkklubb	J. Sæther	Mand. og torsd. Café «Casino», Munkegaten 31 II	
TØNSBERG Sjakkklubb	E. Rojahn	Torsd., Tbg. Hånd- verk- og Industrif.	28